

Anhang B

til

1850.

Rigsdagstidenden.

N°. 18.

Anden Sæssion. — Udvalgenes Betænkninger.

(Fortf. af Betænk. til Finansforslag for 1851—1852).

Paa Færøerne findes et kraftigt, flittigt og lærvilligt Folk, som efter mangfoldige samstemmende Vidnesbyrd i Oplysning og Sædelighed ikke staaer tilbage for Almuen i Danmark eller de andre nordiske Riger, men som efter de samme Vidnesbyrd staaer særdeles langt tilbage i Kundskab om den rette Maade at benytte sine Productionskilber og i Dygtighed til at udvikle disse. Færøernes vigtigste Næringsvei er Faareavl; men denne Bedrift er i en høist ufuldkommen Tilstand, baade med Hensyn til det Antal Faar, som underholdes, og med Hensyn til Maaden, hvorpaa de behandles. Fællesskabet af Jorden finder endnu Sted paa disse Der i stort Omfang; store Strækninger af den frugtbareste Jord ligge aldeles øde; de Marker, som afbenyttes, bringe et meget mindre Udbytte end de kunde; Jordoddyrkningen har kun saare lidt Fremgang; Faarene maae af Mangel paa Faarehuse gaae hele Vinteren igjennem ude paa Markerne, hvorfor de ogsaa undertiden omkomme stærvæis; den Betaling, som gives for de forædlede Producter, staaer ikke i Forhold til de paa Forædlingen anvendte Bekostninger, hvorved Productionens Udvikling holdes tilbage. Ikke bedre gaaer det med den Næringsvei, som er den vigtigste efter Faareavl, Fiskeriet, uagtet Bestyrelsen vistnok har anvendt mange og tilbøis meget kostbare Bestræbelser for at ophjælpe dette. Færingerne have endnu ikke ret villet lære at seile i Dækbaade, og kunne derfor kun drive den forholdsvis mindre vigtige Fiskefangst, som falder tæt ved Dernes Kyster, medens der i neppe 10 Miles Afstand findes Fiskebanke af overordentlig Rigdom, som nu kun benyttes af fremmede Nationer,

og ikke ville blive benyttede af Færingerne, førend de ved en friere Samfærdsel med disse Nationer have lært, hvorledes de skulle anvende deres Kræfter, og førend deres Handelsforhold ere blevne saaledes ordnede, at de i dem finde en tilstrækkelig Spore til at udvikle disse Kræfter. Under de nærværende Forhold vil ingen Virksomhed ret kunne trives hos dem; thi de have kun een Kjøber, som er den kongelige Handelsdirection, og den Samme er for de Fleste af dem faktisk tillige den eneste Sælger, i det Mindste med Hensyn til Størstedelen af deres Fornødenheder; herved undergraves Kappelysten, og Opsyndsomheden lammes; hele Befolkningen presses ind i en Form, som er tilpasset af Fremmede, og derfor maaskee neppe kan siges at passe for endeel af dem, endstige, at den skulde kunne lempes efter Individualiteternes Mangfoldighed; kort — Folket holdes i en Umyndighedsstilstand, som er fordærvelig, fordi den gjør det uimodtageligt for saa mange af Culturens Goder.

Hvad her er sagt, er ingenlunde nyt; det har længe været sagt og mange Gange sagt, sidst af den roeskildske Stænderforsamling, som 2 Gange, i 1844 og 1846, har forhandlet Sagen, og i det sidste Aar eenstemmigt besluttet, at indgive til Kongen en Petition om den særøiske Handels Frigivelse. Men desuagtet ere Forholdene endnu uforandrede; forsaavidt som man kunde søge Aarsagen hertil i Formodningen om, at Regjeringen har troet ikke at kunne undvære den Indtægt, som Statskassen har høst af Handelen, maa det bemærkes, at denne Formodning blev modsagt af den kongelige Commissarius i Roeskilde. Til Bekræftelse heraf ville vi meddele en kort Udsigt over, hvor stor Statskas-